



Köydenveto luottamuksesta

Nykyhetkessä disinformaatiovaikuttaminen on vielä varsin järjestäytymätöntä sekä kohdistamatonta ja rajoittuu lähinnä internetin yleisille keskustelupalstoille, joissa helposti tunnistettavien valeprofiilien takaa koitetaan vaikuttaa ihmisten ajattelutapaan. Toiminta on kokonaisuudessaan suhteellisen tehotonta. Tulevaisuudessa voimme kuitenkin löytää itsemme tilanteesta, jossa edellä kuvattu toiminta on muuttunut vaikeasti tunnistettavaksi ja huomattavasti ammattitaitoisemmaksi.

On vuosi 2035. Valtiollinen toimija kohdistaa Suomeen laajaa disinformaatiokampanjaa, minkä tarkoituksena on heikentää kansalaisten luottamusta turvallisuusviranomaisia kohtaan ja samalla murentaa yhteiskunnan kriisinkestävyyttä. Tällä on väistämättömiä vaikutuksia myös pelastustoimeen, jota pidetään yleisesti ottaen erittäin korkeatasoisena ja luotettavana arjen turvallisuuden takaajana. Pelastustoimella on merkittävä rooli yhteiskunnan ja kansalaisten turvallisuuden varmistamisessa ja tämän vuoksi luottamusta koko toimialaan pyritään heikentämään.

Internetin ja sosiaalisen median eri alustoille alkaa ilmestymään samanaikaisesti sisältöä, kuten uutisartikkeleita ja väärennettyjä valokuvia, jotka väittävät Suomen pelastustoimella olevan merkittäviä puutteita kaluston kunnossa, vasteajoissa sekä henkilöstön osaamisessa. Väittämien taustalle luodaan tekaistu tarina, jossa tietojen väitetään pohjautuvan viranomaisten tietojärjestelmistä vuodettuihin raportteihin sekä tietomurtojen avulla julkisuuteen päätyneisiin muistioihin ja valokuviin. Myös tekaistut kertomukset pelastajien tekemistä kaltoinkohteluista leviävät. Vaikuttamisen taso on jotain sellaista, mitä ei ole ikinä aiemmin koettu. Se on uskottavan laadukkaasti tehtyä, organisoitua sekä käytetylle kanavalle räätälöityä. Disinformaatiokampanjassa hyödynnetään taidokkaasti sosiaalisen median alustojen algoritmeja sekä deep fake – videoita pelastustoiminnan epäonnistumisista, joiden avulla näkyvyys kansalaisten keskuudessa pyritään maksimoimaan.

Korkeasta medialukutaidosta huolimatta suomalaisilla alkaa olla vaikeuksia erottaa totuutta valheesta, sillä laadukkaasti punottu valheiden verkko on levinnyt laajalle. Vastatoimet vaativat viestinnän ammattilaisilta erityisen kovia ponnistuksia, sillä valheellista totuutta ilmestyy eetteriin kuin sieniä sateella. Gallupit osoittavat osan suomalaisista uskovan tekaistuja uutisia. Yhteiskunnan päättäjät sekä turvallisuusviranomaiset yrittävät keksiä keinoja, joiden avulla disinformaatiokampanja saadaan epäonnistumaan ja ongelma saataisiin ratkaistua pysyvästi.